

**Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu īstenošanas
uzraudzības padomes sēdes**

protokols

Rīgā. 2022.gada 27.aprīlī

Nr.2022/1

Sēde sākas: plkst. 13:00

Sēdi vada:

Nauris Puntulis

Kultūras ministrs

Sēdē piedalās attālināti:

- padomes locekļi

Kurts Auza

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Valsts ilgtspējīgas attīstības plānošanas departamenta Reģionālās attīstības plānošanas nodaļas vecākais eksperts;

Ivars Balodis

nodibinājuma „Invalīdu un viņu draugu apvienība „APEIRONS”” valdes priekšsēdētājs;

Māris Baltiņš

Valsts valodas centra direktors, Tieslietu ministrijas pārstāvis;

Elīna Briņķe

Veselības ministrijas Pārnozaru politikas nodaļas vecākā eksperte;

Eduards Gailiņš

Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un cilvēktiesību departamenta Cilvēktiesību nodaļas vecākais referents;

Ilze Garda

biedrības „Latvijas Vācu savienība” valdes priekšsēdētāja;

Iveta Kažoka

biedrības „Sabiedriskās politikas centrs Providus” direktore;

Agnese Koligina-Balode

biedrības „Baltic Human Rights Society” izpilddirektore;

Dace Kundrāte

Aizsardzības ministrijas Militāri publisko attiecību departamenta Militāri publiskās informācijas nodaļas vadītāja;
Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultante labas pārvaldības jautājumos;

Inese Kušķe

Augstākās izglītības padomes loceklis;

Aigars Laizāns

Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekle;

Ilva Milzarāja

Latvijas Pašvaldību savienības ģenerālsekretāre;

Mudīte Priede

Sabiedrības integrācijas fonda sekretariāta direktore;

Zaiga Pūce

Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta eksperte;

Alla Pūķe

Māra Sīmane

Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante;

Antonija Skopa

biedrības „Ascendum” valdes priekšsēdētāja;

Ilonda Štepanova

Satiksmes ministrijas valsts sekretāre;

Jeļena Šaicāne

Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta direktore;

Andris Teikmanis

Augstākās izglītības padomes priekšsēdētājs;

Sanita Upleja-Jegermane

Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes locekle;

Imants Zaķis

Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta direktora vietnieks;

Kristīne Zonberga

biedrības „Latvijas Pilsoniskā alianse” direktore;

- padomes locekļa aizvietošana

Zane Fridrihsberga

Labklājības ministrijas Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte plānošanas jautājumos

- Kultūras ministrijas pārstāve

Ilona Jekele

Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Sēdi protokolē:

Ieva Arndte-Kokare

Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Sabiedrības integrācijas un pilsoniskās sabiedrības attīstības nodaļas vecākā referente

Darba kārtība:

1. Informācija par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņem 2021.-2027.gadam un to īstenošanas plānu 2022.-2023.gadam.
2. Informācija par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāna 2022.-2023.gadam īstenošanu.
3. Dažādi.

Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņu īstenošanas uzraudzības padomes (turpmāk – Padome) priekšsēdētājs N.Puntulis atklāj sēdi un aicina apstiprināt darba kārtību. Padomes sēdes dalībnieki apstiprina darba kārtību.

Ņemot vērā, ka šī ir pirmā Padomes sēde, N.Puntulis aicina Padomes locekļus sniegt īsu informāciju par sevi.

1. Informācija par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņem 2021.-2027.gadam un to īstenošanas plānu 2022.-2023.gadam

Ziņo: I.Jekele

Izsakās: N.Puntulis, I.Kažoka, A.Teikmanis, M.Baltiņš, S.Upleja-Jegermane, I.Milzarāja

I.Jekele iepazīstina ar Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņem 2021.-2027.gadam (turpmāk – pamatnostādnes) un to īstenošanas plānu 2022.-2023.gadam (turpmāk – plāns).

I.Jekele informē par pamatnostādņu mērķi, rīcības virzieniem un uzdevumiem, pamatnostādņu un plāna īstenošanā iesaistītajām institūcijām, finansējuma apjomu plāna pasākumu īstenošanai.

N.Puntulis uzsāk diskusiju, norādot uz Latvijas sabiedrībā pastāvošo viedokli, ka sabiedrības integrācija Latvijā nav izdevusies. N.Puntulis šādam apgalvojumam nepiekrīt un norāda uz padomju mantojumu kā būtisku iemeslu, kas apgrūtina integrācijas politikas mērķu sasniegšanu. N.Puntulis vērš uzmanību, ka ar padomju mantojumu ir jāsaprot ne tikai kaimiņu zemes īstenošana dezinformācijas izplatīšana, bet arī daļas Latvijas sabiedrības nostalgija pēc Padomju Savienības. N.Puntulis atzīmē, ka diskusijas ar Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi par informatīvās telpas stiprināšanu nav bijušas vienkāršas. Ir nepieciešams atrast vidusceļu, kā uzrunāt daļu auditorijas, nezaudējot nacionālo pašcieņu.

I.Kažoka pateicas Kultūras ministrijai par līdzšinējo sadarbību saistībā ar jautājumiem, kas skar sabiedrības saliedētību, integrāciju un aizspriedumu mazināšanu Latvijas sabiedrībā. I.Kažoka atzīmē, ka politikas veidotājiem jārod risinājums, kā uzrunāt visu sabiedrību, ne tikai

to sabiedrības daļu, kas vēlas iesaistīties dialogā, t.i., ir nepieciešams mērķtiecīgi strādāt ar sabiedrības grupām, kas ir grūti sasniedzamas.

A.Teikmanis pateicas par diskusiju pēc būtības, norādot, ka konteksts, kurā mēs diskutējam, ir ne tikai militārs karš, bet arī vērtību karš – civilizācijas attīstības tālākais ceļš.

N.Puntulis informē, ka starp Kultūras ministriju un Sabiedrisko elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomi norisinās diskusijas par kabeļtelevīzijas kanāla krievu valodā veidošanu. N.Puntulis norāda, ka, viņaprāt, šis ir ļoti vienkāršots risinājums, kas neveicinās vienotas informatīvās telpas nostiprināšanos. Saliedēta sabiedrība var veidoties tikai, ja ir vienota izglītības sistēma un vienota informatīvā telpa. Būtu jāizmanto tādi risinājumi kā subtitrēšana vai tiešā tulkošana.

M.Baltiņš norāda, ka nav veikta pietiekama latviešu valodas pozīciju un ietekmes (piemēram, darba tirgū) analīze pēc 2012.gadā notikušā referenduma par Latvijas Republikas Satversmes grozījumiem, kas paredzēja krievu valodai noteikt otras valsts valodas statusu. Savukārt nekonsekvence valsts valodas politikā daudzkārt ir liegusi uzrunāt plašāku krievvalodīgās sabiedrības daļu. M.Baltiņš uzver, ka, veidojot atsevišķu kanālu krievu valodā, nedrīkst pieļaut, ka tajā pieejamā informācija būtu atšķirīga no tās, kas pieejama citos kanālos valsts valodā.

I.Kažoka norāda, ka būtu jāuzlabo profesionālo mediju vide un žurnālistika Latvijā, iesaistot tajā cilvēkus, kuri lieto krievu valodu. Latvijā pietrūkst profesionālu žurnālistu, kas varētu, piemēram, krievu valodā intervēt politiķus un ministrus. Savukārt attiecībā par sabiedrību saliedējošiem pasākumiem I.Kažoka norāda, ka būtu jākoncentrējas uz kopīgiem pasākumiem visiem sabiedrības locekļiem.

S.Upleja-Jegermane informē, ka satura radīšanai jebkurā mazākumtautību valodā ir nepieciešami cilvēkresursi. Krievu valodā runājošu žurnālistu skaits nav liels. Mediji ir tikai līdzeklis informācijas nodošanai, un mediji atspoguļo to, ko sabiedrība vēlas redzēt un dzirdēt.

I.Milzarāja tērzētavā rosina jēdziena “vienots” vietā lietot “viens” – viena izglītības sistēma, viena informatīvā telpa, viena valsts. “Vienots” tomēr nozīmē vairāku vienumu apvienojumu un informatīvās telpas kontekstā tas nozīmētu mēģinājumus savienot vairākas informatīvās telpas.

N.Puntulis aicina Padomes locekļus pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

2. Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāna 2022.- 2023.gadam īstenošanu

Ziņo: I.Jekele

Izsakās: N.Puntulis, S.Upleja-Jegermane, J.Šaicāne, Z.Pūce, I.Kažoka, I.Garda

I.Jekele informē par plāna īstenošanu.

S.Upleja-Jegermane jautā, vai Kultūras ministrija plāno kādus pasākumus pielāgot, reaģējot uz aktuālo situāciju Ukrainā.

J.Šaicāne informē, ka Kultūras ministrija īsteno informatīvo kampaņu sociālajos medijos, lai uzrunātu to sabiedrības daļu, kuras nostāja Ukrainas kara jautājumā nav skaidra.

N.Puntulis aicina Z.Pūci informēt par latviešu valodas mācībām Ukrainas civiliedzīvotājiem.

Z.Pūce informē, ka ir piešķirts valsts budžeta finansējums latviešu valodas mācību nodrošināšanai Ukrainas civiliedzīvotājiem 120 stundu apmērā A1 latviešu valodas prasmes līmenī. Z.Pūce informē arī par citām Sabiedrības integrācijas fonda iniciatīvām, kurām ticis pieprasīts finansējums – iesaistīt pilsonisko sabiedrību latviešu valodas mācību 20 stundu apmērā mācīšanai, īstenojot vasaras nometnes ukraiņu bēgļu bērniem. Z.Pūce norāda, ka šīm un pārējām Sabiedrības integrācijas fonda iniciatīvām finansējums šobrīd nav piešķirts.

I.Kažoka uzslavē valsts un pašvaldību iestādes, kas cenšas iekļaut sabiedrībā Ukrainas civiliedzīvotājus. Norāda, ka būtu īpaši jāpiedomā pie plānā un nākamā perioda plānā iekļaujamiem pasākumiem.

J.Šaicāne norāda, ka 2023.gadā Kultūras ministrija uzsāks darbu pie Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāna 2024.-2027.gadam sagatavošanas, kur aicinās līdzdarboties arī Padomes locekļus.

I.Garda vērš uzmanību, ka valsts pārvaldei būtu aktīvāk jāuzrunā Latvijas sabiedrība, īpaši krievvalodīgie iedzīvotāji, iesaistīties politikas plānošanas dokumentu sagatavošanā.

N.Puntulis aicina Padomes locekļus pieņemt zināšanai sniegto informāciju.

Sēdes lēmumi

1. Pieņemt zināšanai informāciju par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam un to īstenošanas plānu.
2. Pieņemt zināšanai informāciju Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāna 2022.-2023.gadam Kultūras ministrijas īstenoto pasākumu progresu.

Sēdi slēdz: plkst. 14:25

Pielikumā:

1. Prezentācija par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam un to īstenošanas plānu.
2. Prezentācija par Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības plāna 2022.-2023.gadam īstenošanu.

Padomes priekšsēdētājs

N.Puntulis

Protokolētāja

I.Arndte-Kokare